

Uitvoering van het Autisme Talent Avontuur

Vooraf

Je legt verspreid over de ruimte de stations en bijbehorende materialen klaar. In de koffer zitten per station de benodigde materialen. In het overzicht staat per station welke materialen erbij horen.

Introductie

De begeleider introduceert het Autisme Talent Avontuur door een korte toelichting te geven. Je kunt hierbij gebruik maken van de volgende werkvorm:

1. Geef deelnemers een strook papier en een pen. Vraag ze op de strook een vraag te zetten die zij hebben over ASS.
2. Verzamel de strookjes en lees de vragen voor. Bespreek of het een nieuwe vraag is, of een vraag die hoort bij een eerder voorgelezen vraag.
3. Bespreek de vragen volgens de talentgerichte aanpak: vraag naar ervaringen en denkprocessen door gebruik te maken van open vragen als 'vind jij...?'/denk jij...'. Probeer mee te denken met de deelnemer en zelf zo weinig mogelijk uitleg te geven. Er zijn in principe geen goede of foute antwoorden, tenzij zo misconcepten kunnen ontstaan, probeer dan (lieftst vragenderwijs) toe te buigen naar een realistischer beeld.
Vragen die je kunt stellen zijn bijvoorbeeld:
 - Wie wil er nog verduidelijking over de vraag?
 - Wie heeft een idee hoe het kan zitten?
 - Heb je dit wel eens vaker gezien?
 - Herken je dit bij jezelf?
 - Denk je dat het altijd zo is?
 - Waarom is dat zo, denk jij?
 - Kun je dat toelichten?
 - Wil je daar wat meer over vertellen?
 - Waarom vind je dat vreemd?
 - Wanneer is dat dan zo, denk jij?
 - Waaraan merk je dat?
 - Wat vind je dan leuk/minder leuk?
4. Leg uit dat de deelnemers in twee- of drietallen het Autisme Talent Avontuur gaan doen met 11 of 12 stations. Het is handig altijd minimaal één station vrij te laten voor het door wisselen.
5. Bij elk station leest de deelnemer eerst de introductie en de uitleg van de opdracht. Daarna volgt de deelnemer de opdracht. Vervolgens worden de vragen op de instructiekaart met het twee- of drietal besproken. Tot slot worden de heb-je-weleens-dat en wist-je-datjes met informatie over autisme gelezen en besproken.
6. Als de deelnemers klaar zijn met de opdracht, gaan ze naar een station dat vrij is.
7. Maak groepjes.
8. Aan de slag.

Afsluiting

Bespreek het Autisme Talent Avontuur na met de deelnemers aan de hand van vragen als:

- Wat vond je opvallend of verrassend?
- Wat vond je leuk? Wat vond je minder leuk?
- Herkende je sommige dingen bij jezelf of een ander?
- Wat betekent het nu dan om (kenmerken van) ASS te hebben? Wat is dan lastig/minder lastig? Wat is dan prettig/minder prettig? Wat kunnen sterke kanten zijn?
- Wat kan jij doen om het een fijne schooldag te maken voor iemand met ASS?

Aanvullende vragen voor studenten en professionals:

- Wat betekenen de opgedane inzichten voor jou als professional?
- Wat neem je je voor ten aanzien van kinderen met (kenmerken van) autisme?
- Schrijf twee dingen op die je bij wijze van spreken morgen zou kunnen doen om kinderen met ASS te ondersteunen.

Over de ontwikkeling van het Autisme Talent Avontuur

Het Autisme Talent Avontuur is ontwikkeld in het kader van het project 1+1=3 't PASST Samen, een project gericht op het versterken van handelingskracht van leerkrachten en jeugdhulpverleners om in goede samenwerking met elkaar de betrokkenheid van kinderen met ASS in de klas te stimuleren.

Het project 1+1=3 't PASST Samen is een project van het Lectoraat Jeugd, Educatie en Samenleving - Diversiteit in Leren en Gedrag van de Hanze (Groningen) en gaat ervan uit dat ieder kind talentvol is, mits als talentvol benaderd. Dit geldt ook voor kinderen met ASS.

Scan voor meer informatie over talentgericht werken en de projecten van het lectoraat rondom ASS de QR code of bezoek www.hanze.nl/autisme.

Ontwikkeld door Carla Geveke, Marjan van Dijk, Lieke Drukker en Henderien Steenbeek, april 2024.

In samenwerking met Retha Stegeman, Mariska de Peuter en Isabell Drewes.

Dit product is medegefinancierd door Regieorgaan SIA, onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

Tenzij anders vermeld is alles in dit werk gelicentieerd onder een Creative Commons BY-NC-SA 4.0-licentie. De volledige licentietekst is te lezen op: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

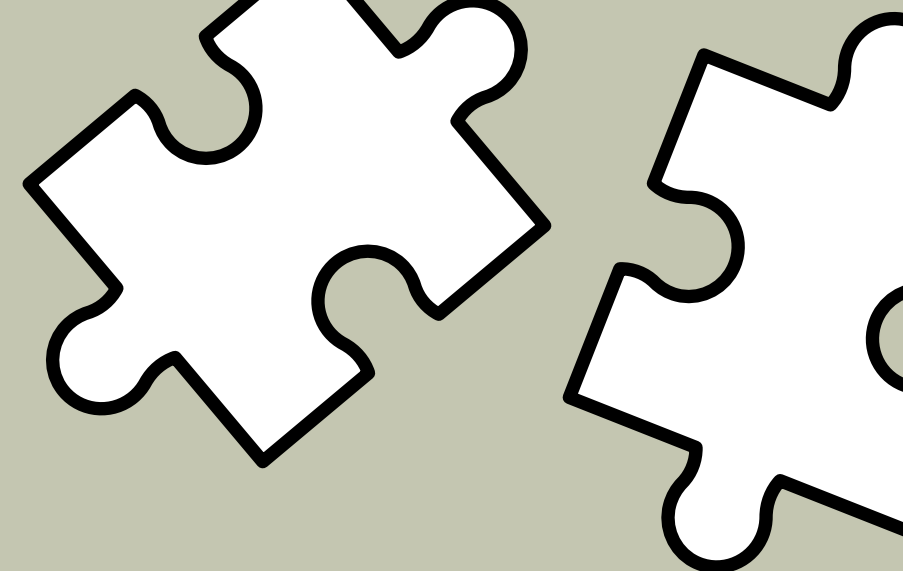
Handleiding voor de begeleider Autisme Talent Avontuur

Doel van deze handleiding

Deze handleiding is bedoeld voor de begeleider van het Autisme Talent Avontuur. Na het lezen van de handleiding, kan de begeleider het Autisme Talent Avontuur inzetten bij kinderen, studenten en/of onderwijszorgprofessionals. Er wordt verondersteld dat de begeleider parate kennis heeft rondom Autismespectrumstoornis. Om de kennis op te frissen, is er in deze handleiding kort beschreven wat er wordt verstaan onder een Autismespectrumstoornis.

**share your talent.
move the world.**

Autisme Talent Avontuur in het kort

Doel	In het Autisme Talent Avontuur ervaren de deelnemers de wereld vanuit het perspectief van een kind met autisme. Deelnemers leren begrip, empathie en inzicht te ontwikkelen terwijl ze langs de verschillende stations reizen.
Inhoud	Bij de elf of twaalf 'stations' (één van de stations is optioneel) staan ervaringen en uitdagingen op het vlak van sociale interactie en communicatie, flexibiliteit in denken, bewegen en handelen, zintuiglijke prikkelverwerking, filteren en integreren van informatie centraal. De deelnemer leert spelenderwijs uitdagingen en talenten van kinderen met autisme kennen.
Doelgroep	Het Autisme Talent Avontuur kan klassikaal ingezet worden in het onderwijs (vanaf middenbouw basisonderwijs), voor studenten en voor onderwijszorgprofessionals.
Belangrijke kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> • Het Autisme Talent Avontuur is met kinderen te gebruiken. • Het Autisme Talent Avontuur is gebaseerd op de principes van talentgericht werken. • Het Autisme Talent Avontuur is gericht op normaliseren en om die reden wordt steeds de koppeling gemaakt naar 'heb jij ook weleens dat...'

Wat is een Autismespectrumstoornis (ASS)?

ASS is een verzamelnaam voor gedragskenmerken die duiden op een kwetsbaarheid op het gebied van:

1. Sociale interactie en communicatie
2. Beperkte, zich herhalende patronen van gedrag en interesses of activiteiten, waarbij kwetsbaarheden gezien kunnen worden in:
 - Flexibiliteit in denken, bewegen en handelen
 - Zintuiglijke prikkelverwerking
 - Filteren en integreren van informatie

De kenmerken verschillen per persoon en kunnen ook verschillen over contexten en momenten. ASS kan zich dus op verschillende manieren uiten en ook de mate waarin de kenmerken aanwezig zijn varieert.

De kwetsbaarheid op het gebied van **sociale interactie en communicatie** kan zich bijvoorbeeld uiten op de volgende manieren:

- Minder wederkerigheid in contact, interactie kan door anderen ervaren worden als eenrichtingsverkeer.
- Moeite met het maken van vrienden en het onderhouden van vriendschappen.
- Het niet goed kunnen lezen van non-verbale communicatie (bijvoorbeeld gebaren en gezichtsuitdrukkingen).
- Moeite hebben met praten over 'koetjes en kalfjes'.
- Het letterlijk nemen van taal en daardoor een ander niet meteen goed begrijpen (denk bijvoorbeeld aan spreekwoorden als 'je kop in het zand steken', 'naast je schoenen lopen').
- Soms blijft de spraakontwikkeling achter of komt de taalontwikkeling later op gang.

De kwetsbaarheid op het gebied van **beperkte, zich herhalende gedragspatronen en beperkte interesses** en activiteiten kan zich bijvoorbeeld op de volgende manieren uiten:

- Flexibiliteit in denken, bewegen en handelen:
- Het hebben van specifieke interesses waar ze heel veel over weten.
 - Het vaak herhalen van bepaalde bewegingen, woorden of zinnen.
 - Veel mensen met autisme hebben moeite met veranderingen en overgangen. Ze houden vaak van vaste routines en rituelen.

Zintuiglijke prikkelverwerking:

- Er kan sprake zijn van over- of onderprikkeling. Mensen met autisme kunnen bijvoorbeeld sterk reageren op geluiden, geuren, texturen, aanraking. Het kan ook zijn dat ze juist weinig merken en bijvoorbeeld niet snel pijn opmerken.

Filteren en integreren van informatie:

- Het niet kunnen wegfilteren van irrelevante prikkels (bijvoorbeeld een flikkerende lamp, een zoemende verwarming, een kriebelend label in een trui).
- Heel veel details waarnemen, maar het overzicht soms missen.
- Het verwerken van informatie kost mensen met autisme vaak meer tijd.

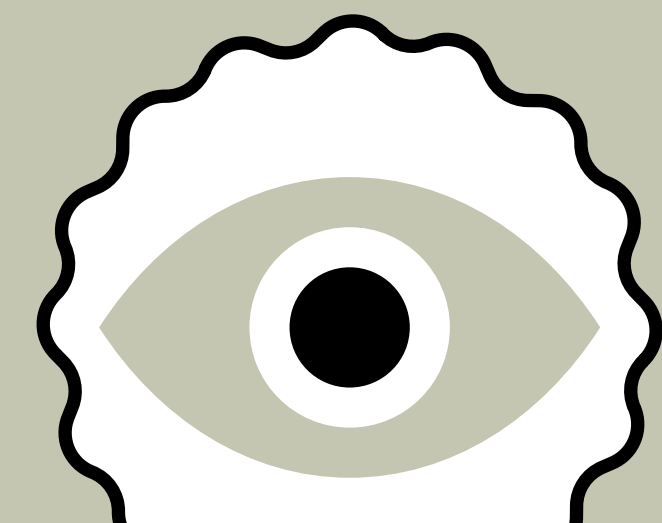
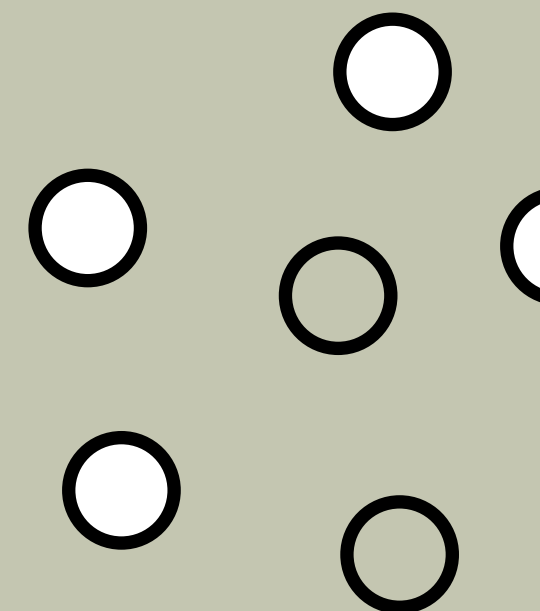
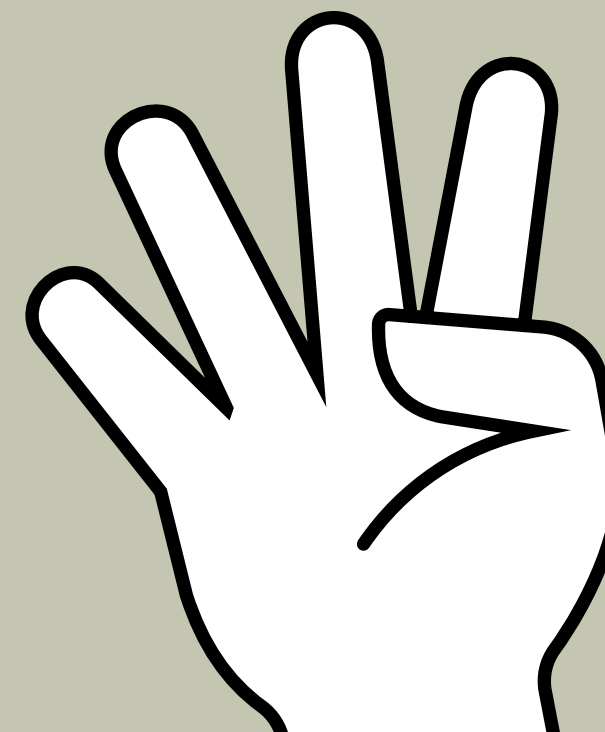
Deze kwetsbaarheden kunnen lastig zijn in het dagelijks leven, maar kunnen ook benaderd worden als talenten. Mensen met ASS zijn onder andere vaak heel eerlijk en betrouwbaar, hebben een groot rechtvaardigheidsgevoel, hebben veel kennis van bepaalde onderwerpen, zijn vindingrijk en creatief, zijn nauwkeurig, kunnen goed analyseren, hebben oog voor details en zijn erg opmerkzaam.

Wat komt aan bod in het Autisme Talent Avontuur?

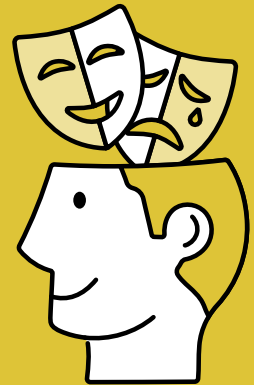
Met het Autisme Talent Avontuur kijken de deelnemers door de bril van iemand met autisme. Ze leren kwetsbaarheden en talenten kennen en worden aangezet na te denken over wat dit betekent voor het omgaan met kinderen met (kenmerken van) ASS. Door naast de kwetsbaarheden ook oog te hebben voor de talenten, deze te ontlocken en hierbij aan te sluiten kunnen kinderen en onderwijszorgprofessionals een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen met (kenmerken van) ASS.

Het Autisme Talent Avontuur is gebaseerd op de principes van talentgericht werken:

1. Iedereen is talentvol, mits talentvol benaderd.
2. Kinderen zijn nieuwsgierig en hebben van nature een onderzoekende houding.
3. Het is belangrijk als leerkracht talentvol gedrag van kinderen te herkennen en ernaar te handelen.
4. De leerkracht kan talentexpert worden en is daarmee een belangrijke motor achter de ontwikkeling van kinderen.
5. Iedereen leert het beste door voorbeelden te zien.

Emoties

Introductie

Begrijp jij wat iemand voelt als je degene aankijkt? Waar let je eigenlijk precies op? Waar kun je aan zien hoe iemand zich voelt?

Wat ga je doen?

1. Kijk naar de gezichten op de plaatjes: welke emoties zie je?
2. Zoek het kaartje met de emotie bij het kaartje met het gezicht.
3. Kijk nu naar de controlekaart: heb je hetzelfde?

Bespreek met elkaar:

- Waren er emoties die je makkelijk kon herkennen?
- Welke emoties waren lastiger te herkennen?
- Waarom waren sommige emoties makkelijker dan anderen?

Heb jij ook weleens dat...

...je een berichtje ontvangt, maar niet begrijpt wat de ander bedoelt?
Of hoe de ander zich voelt?

Wist je dat...

...kinderen met autisme het soms lastig vinden om emoties en het gevoel van de ander te herkennen of te begrijpen? Denk aan een berichtje dat je hebt ontvangen, waarbij je de emotie niet ziet. Het kan daarom zijn dat kinderen met autisme niet altijd reageren op de manier die anderen eigenlijk verwachten. Kinderen met autisme zijn vaak wel heel eerlijk en betrouwbaar!

Wat hoor ik?

Introductie

Vang jij veel geluiden uit de omgeving op? Lukt het jou om je af te sluiten voor achtergrondgeluid?

Wat ga je doen?

1. Zet een timer op 1 minuut.
2. Sluit je ogen en luister goed naar wat je hoort.
3. Als de timer gaat, schrijf je op welke geluiden je hebt gehoord.
4. Bespreek met elkaar: hebben jullie dezelfde geluiden gehoord?

Bespreek met elkaar:

- Hoorde je geluiden die je anders misschien niet op zou merken?
- Vond je het makkelijk om geluiden te herkennen?
- Vond je het prettig om naar de omgeving te luisteren?
- Wanneer vind jij geluiden prettig of juist vervelend?

Heb jij ook weleens dat...

...je nadat je op schoolreisje of op de kermis bent geweest, je heel druk bent of juist heel moe?

Wist je dat...

...kinderen met autisme soms overgevoelig zijn voor geluiden? Het lukt dan niet om achtergrondgeluid 'uit te schakelen'. Ze horen dan alles tegelijk. Het kind raakt sneller overbelast en vermoeid. Denk aan hoe jij je kunt voelen na een schoolreisje. Kinderen met autisme kunnen juist wel vaak details oppikken. Ze horen dan bijvoorbeeld het geluid van een potlood op papier als het verder in de klas stil is.

Sorteren

Introductie

Houd je van routines en voorspelbaarheid? Maak je graag plannen? Wat vind je van verrassingen?

Wat ga je doen?

1. Dit station doe je met z'n tweeën. Verdeel de opdrachtkaartjes. Je mag het opdrachtkaartje van de ander niet lezen.
2. Zet een timer op 1 minuut.
3. Voer de opdracht op jouw eigen kaartje uit.

Bespreek met elkaar:

- Hoe was het om deze opdrachten uit te voeren?
- Hoe voelde jij je toen jouw eigen plan steeds werd verstoord?

Heb jij ook weleens dat...

...je gewend bent aan een vaste volgorde in de ochtend: je kleedt je aan, eet een boterham, poetst je tanden...? Als je op vakantie of uit logeren gaat, is de volgorde vaak anders dan anders. Je hebt niet zoals normaal een vaste volgorde van opstaan, wassen, eten en tandenpoetsen.

Wist je dat...

...kinderen met autisme het fijn vinden als er een vast plan is? Anders moet je steeds nadenken over wat te doen en dat is lastig en kost veel tijd. Het kan bijvoorbeeld vervelend zijn als de dagplanning onverwacht verandert of als iemand je stoort terwijl je aan een opdracht werkt. Denk aan de volgorde in jouw ochtend.

Wat voel ik?

Introductie

Wat gebeurt er bij jou als iemand jou aanraakt? Heb je dit meteen door, bijvoorbeeld als het druk is in de gang als de pauze begint?

Wat ga je doen?

1. Wrijf met je hand over je been of over je arm. Wat voel je?
Voel je vooral je hand, of juist je been of arm, of beide?
2. Pak nu het gladde balletje en rol met het balletje over je been of over je arm. Wat voel je nu?
3. Pak nu het balletje met stekels en rol met het balletje over je been of over je arm. Hoe voelt dit?

Bespreek met elkaar:

- Voelde je verschil tussen de verschillende aanrakingen?
- Voelde je veel, of juist weinig?
- Voelde het prettig of juist niet prettig?
- Wanneer is een aanraking van iets of iemand vervelend?
- Wanneer is een aanraking van iets of iemand prettig?

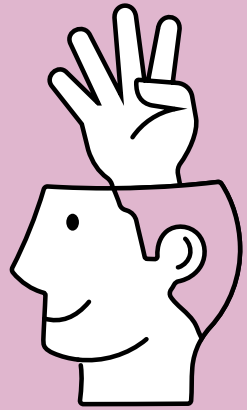
Heb jij ook weleens dat...

...als je ziek bent, je alles extra sterk voelt? Elke aanraking is dan te veel.

Wist je dat...

...kinderen met autisme soms overgevoelig of ondergevoelig zijn voor aanraking? Een prikkel komt dan heftig binnen: een zacht duwtje kan voelen als een klap. Denk aan de keer dat je ziek was en je hele lijf pijn deed. Bij kinderen met autisme kan een prikkel ook juist niet binnenkomen: het springtouw tegen de benen wordt niet gevoeld en dus ben je niet af. Sommige kinderen worden liever niet aangeraakt of ze willen juist bepaalde materialen graag aanraken.

Gebaren

Introductie

Om iets te vertellen, gebruiken we veel gebaren, maar die gebaren kunnen verschillende betekenissen hebben.

Wat ga je doen?

1. Bekijk de foto's met de gebaren. Wat betekenen deze gebaren volgens jou?
2. Kijk nu op de achterkant. Denk je nu wat anders?

Bespreek met elkaar:

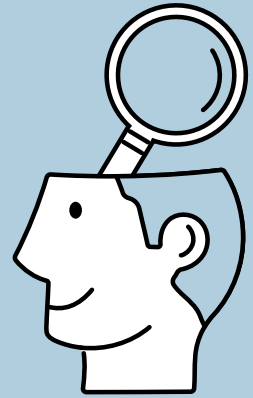
- Was het makkelijk of moeilijk om de gebaren te begrijpen?
- Gebruik jij veel gebaren als je iets duidelijk wilt maken?
- Ben je zelf goed in het begrijpen van de gebaren?
- Welke gebaren vind je makkelijk om te begrijpen?
- Welke gebaren vind je moeilijk om te begrijpen?

Heb jij ook weleens dat...

...je meedoet met een nieuw spel, maar de regels nog niet kent? Je overtreedt een regel en mag niet meer meedoen, maar je snapt niet waarom.

Wist je dat...

...het voor kinderen met autisme vaak lastig is om de betekenis van een gebaar in één keer te snappen? Soms betekent een gebaar of regel in de ene situatie iets anders dan in de andere situatie. Denk aan een opgestoken hand om de beurt te krijgen of als stopteken. Kinderen met autisme kunnen wel vaak feiten goed onthouden en zich vastbijten in een onderwerp. Ze zijn dan heel nieuwsgierig.

Zoek het logo!

Introductie

Heb jij snel overzicht en kun je direct vinden wat je zoekt?

Wat ga je doen?

1. Zet een timer op 4 minuten.
2. Probeer het logo (rechtsboven) te vinden op de plaat.
3. Zijn de 4 minuten om en heb je het logo nog niet gevonden?
Kijk dan op de plaat met het antwoord.

Bespreek met elkaar:

- Hoe vond je het om het logo te zoeken?
- Ging je op in de taak?
- Vond je het zó leuk, dat je de omgeving vergat?
- Als het niet lukte om binnen de tijd het logo te vinden: hoe vond je dit?

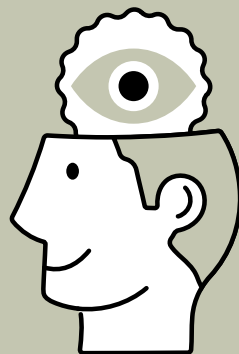
Heb jij ook weleens dat...

...het een puinhoop is in je tas? Je kunt die fijne pen niet vinden en hebt al tien keer gezocht. Je vond allemaal spullen terug die je al heel lang kwijt was, maar jouw pen zie je niet.

Wist je dat...

...voor kinderen met autisme de wereld om hen heen soms een chaos is? Ze kunnen alle prikkels als hetzelfde ervaren. Ze kunnen niet altijd kiezen wat er toe doet en wat niet. Alles is dan even belangrijk. Net als wanneer je afgeleid wordt door de puinhoop in jouw tas. Kinderen met autisme hebben wel vaak oog voor detail en zijn vaak heel nauwkeurig. Ze kunnen bijvoorbeeld goed gedetailleerde tekeningen maken of iets heel precies namaken.

Kijken door het glaasje

Introductie

Als je om je heen kijkt, zie je de wereld om je heen als één geheel.

Wat ga je doen?

1. Houd het glaasje voor één van je ogen en dek je andere oog met je hand af.
2. Loop door de ruimte, samen met je maatje. Je maatje zorgt ervoor dat je veilig door de ruimte loopt.

Bespreek met elkaar:

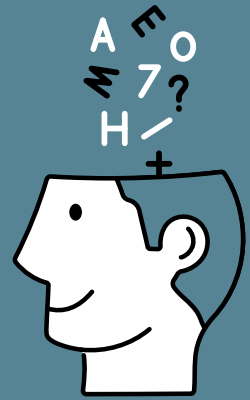
- Hoe is het om zo rond te lopen?
- Hoe ziet de wereld eruit door het glaasje?
- Waar let je vooral op bij het kijken door het glaasje?
- Zie je op een normale dag altijd wat er om je heen gebeurt?

Heb jij ook weleens dat...

...je wakker wordt en dan alleen nog stukjes van een droom weet? Je probeert dan het verhaal weer in elkaar te puzzelen, maar dat lukt niet altijd.

Wist je dat...

...kinderen met autisme informatie in losse stukjes verwerken? Het kost meer energie om de omgeving te zien en te begrijpen. Denk aan de droom die je bij elkaar probeert te puzzelen. Kinderen met autisme hebben wel veel oog voor detail. Dingen die anderen niet opvallen, vallen deze kinderen mogelijk wel op.

Letterlijk of figuurlijk?

Introductie

Vind je het ook wel eens lastig dat woorden iets anders kunnen betekenen dan dat ze uitdrukken?

Wat ga je doen?

1. Kijk naar de plaatjes.
2. Lees de woorden.
3. Leg de twee woorden of woordgroepen die samen de letterlijke betekenis vormen bij het plaatje.

Bespreek met elkaar:

- Hoe vond je deze opdracht om te doen?
- In hoeverre ging je op in de opdracht?
- Kun jij ook een paar woorden bedenken die iets anders betekenen dan ze letterlijk voorstellen?

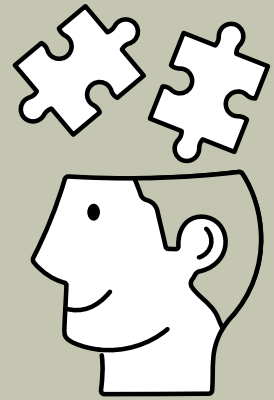
Heb jij ook weleens dat...

...je een spreekwoord hoort waarvan je de betekenis niet weet?

Hoe voelt dat dan?

Wist je dat...

...kinderen met autisme de taal vaak letterlijk nemen? Ze kunnen het lastig vinden om grapjes en uitdrukkingen te begrijpen. Denk aan het spreekwoord waarvan je de betekenis niet weet. Ze kunnen ook lol maken om woordgrapjes.

Puzzelen

Introductie

Vind je puzzelen leuk?

Wat ga je doen?

1. Zet de puzzel in elkaar.

Bespreek met elkaar:

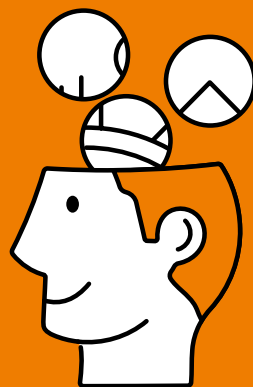
- Hoe vond je het om de puzzel te maken?
- Kon je de stukjes gemakkelijk bij elkaar vinden?
- Hoe heb je het aangepakt?
- Wist je snel wat de puzzel voor moest stellen of juist niet?
- Ging je helemaal op in de taak?
- Wat maakte het misschien wat lastiger om de puzzel te maken?

Heb jij ook weleens dat...

...jouw juf of meester een moeilijke som uitlegt en je niet direct alle stappen snapt. De eerste stappen snap je wel, maar daarna wordt het lastig. Je komt er niet uit.

Wist je dat...

...kinderen met autisme dagelijks de wereld in elkaar moeten puzzelen? Dat kost best veel tijd. Daarom kunnen sommige kinderen met autisme ook wat later reageren. Net als wanneer je een lastige som probeert op te lossen, maar de stappen nog niet snapt. Kinderen met autisme vinden het soms lastig om vragen die ze in hun hoofd hebben, los te laten. Bijvoorbeeld als het niet lukt de puzzel op te lossen. Kinderen met autisme zijn vasthoudend, ze willen graag een oplossing vinden. Als kinderen iets heel leuk vinden om te doen, zie je dat ze helemaal op kunnen gaan in de taak. Ze kunnen zich dan goed concentreren!

Wat zie je in de doos?

Introductie

**Kijk eens naar deze foto:
Zie je gelijk wat er gebeurt
op deze foto?**

Wat ga je doen?

1. Kijk door een van de kokers. Kun je zien wat er op het plaatje staat?
Wat gebeurt er op het plaatje?
2. Kijk nu eens door een andere koker. Kun je het nu zien?
3. Kijk eens zonder de koker door de gaten. Weet je het al?
4. Weet je het nog niet? Maak dan de doos open als je wilt weten wat er op het plaatje staat.

Bespreek met elkaar:

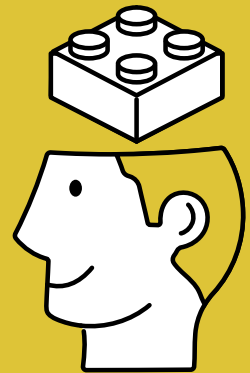
- Wist je al snel wat er op het plaatje stond?
- Wat maakte het makkelijk of juist moeilijk om te ontdekken wat er op het plaatje stond?

Heb jij ook weleens dat...

...als je door een verrekijker kijkt, je eerst weer moet zoeken waar alles is? Die vogel die je dichterbij wilde zien, lijkt ineens verdwenen. Het duurt dan even voor je alles weer op z'n plaats kan bedenken.

Wist je dat...

...kinderen met autisme vaak eerst losse onderdelen zien en nog niet altijd direct overzicht hebben van het geheel? Denk aan het kijken door een verrekijker. Kinderen met autisme kunnen juist wel weer veel details opmerken. Bijvoorbeeld als een plaatje in het boek niet klopt.

Vrij spelen!

Introductie

Houd je van duidelijke opdrachten? Vind je het fijn om te weten wat er van jou wordt verwacht? Of werk je liever vanuit jouw eigen ideeën?

Wat ga je doen?

1. Zet een timer op 2 minuten.
2. Bekijk de steentjes.
3. Wat ga jij doen met deze steentjes? Speel er maar mee tot de timer is afgelopen!

Bespreek met elkaar:

- Wat ging je doen met de steentjes?
- Ben je iets gaan bouwen?
- Ging je eerst sorteren: steentjes bij elkaar leggen? Bijvoorbeeld dezelfde kleuren bij elkaar.
- Ging je een serie maken: steentjes van groot naar klein?
- Wat vond je ervan dat de opdracht zo open was?

Heb jij ook weleens dat...

...je een tekst moet schrijven op school, maar dat je geen idee hebt hoe je moet beginnen? En als je dan iets opschrijft, dan is het weer niet goed! Wat wordt er nou eigenlijk verwacht?

Wist je dat...

...kinderen met autisme het fijn vinden als de opdracht duidelijk is? Denk aan een duidelijke schrijfoopdracht. Kinderen met autisme hebben vaak behoefte aan routines en voorspelbaarheid. Het kan lastig zijn als de verwachtingen onduidelijk zijn of als iets anders gaat dan 'normaal'. Kinderen met autisme kunnen vaak goed stapsgewijs werken en organiseren. Het is bijvoorbeeld fijn om de steentjes eerst te sorteren.

Overgevoelig

Introductie

Vaak ben je je niet bewust van wat je ziet, hoort, ruikt of voelt in een winkelcentrum, supermarkt of op school.

Wat ga je doen?

1. Zet de VR-bril op.
2. Start het filmpje.
3. Kijk tijdens het filmpje om je heen.

Bespreek met elkaar:

- Wat vond je van het filmpje?
- Wat doet het filmpje met jou?

Heb jij ook weleens dat...

...je het licht heel fel vindt als je 's ochtends de gordijnen opentrekt?
Of je oren wilt bedekken als er een ambulance met sirenes voorbijrijdt?
Of je ergert je aan een broek die net iets te strak zit?

Wist je dat...

...kinderen met autisme soms veel last kunnen hebben van dingen die ze zien, horen, ruiken, voelen of proeven? Denk aan de ambulance met sirene. De omgeving geeft dan (te) veel informatie. Ondertussen zijn deze kinderen vaak heel opmerkzaam en kunnen ze creatieve oplossingen bedenken.